

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Με το παρόν ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας.

Άρθρο 2

Αντικατάσταση του τίτλου και του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993

1. Ο τίτλος του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 (Α' 25) αντικαθίσταται ως εξής:
«Επιτρεπόμενες χρήσεις προς όφελος εντυποαναπήρων και ατόμων με άλλες αναπηρίες.»
2. Το άρθρο 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίσταται όπως ορίζουν τα άρθρα 3 έως 8.

Άρθρο 3

Ορισμοί

(άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Η παράγραφος 1 του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

- «1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι εξής ορισμοί:
- α) ως «έργο» νοείται κάθε έργο υπό μορφή βιβλίου, περιοδικού, επιστημονικού ή άλλου, εφημερίδας ή άλλου είδους εντύπου, σημειογραφίας στην οποία συμπεριλαμβάνονται οι παρτιτούρες, και σχετικών εικονογραφήσεων, επί παντός μέσου, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής και ηχητικής μορφής, όπως τα ακουστικά βιβλία, το οποίο προστατεύεται με δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και το οποίο έχει νομίμως δημοσιευθεί ή καταστεί με άλλον τρόπο νόμιμα διαθέσιμο στο κοινό.
 - β) Ως «επωφελούμενος» νοείται, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη αναπηρία:

αα) κάθε τυφλό άτομο,

ββ) κάθε άτομο με προβλήματα όρασης, που δεν επιδέχονται βελτίωση, ώστε το άτομο να αποκτήσει οπτική λειτουργία ουσιαστικά ισοδύναμη με εκείνη ατόμου χωρίς τέτοια αναπηρία, και το οποίο για τον λόγο αυτόν δεν μπορεί να διαβάσει έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια, όπως ένα άτομο χωρίς τέτοιο πρόβλημα, γγ) ένα άτομο που έχει αντιληπτική ή αναγνωστική αναπηρία και δεν είναι, ως εκ τούτου, σε θέση να διαβάσει έντυπα με την ίδια ουσιαστικά ευχέρεια, όπως ένα άτομο χωρίς τέτοια αναπηρία, δδ) ένα άτομο που δεν είναι σε θέση, λόγω σωματικής ανικανότητας, να κρατήσει στα χέρια του ή να χειρισθεί βιβλίο ή να εστιάσει ή να μετακινήσει το βλέμμα του, σε βαθμό που κανονικά θα ήταν ικανοποιητικός για να μπορεί να διαβάσει.

γ) Ως «αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο» νοείται κάθε αντίγραφο έργου που παρέχει στον επωφελούμενο πρόσβαση στο έργο με εναλλακτικό τρόπο ή σε εναλλακτική μορφή, επιτρέποντας, μεταξύ άλλων, στο εν λόγω άτομο να έχει το ίδιο αποτελεσματική και άνετη πρόσβαση, όπως ένα άτομο χωρίς οποιαδήποτε αναπηρία ή ανικανότητα από τις αναφερόμενες στην περίπτωση β'.

δ) Ως «αρμόδιος φορέας» νοείται κάθε οργανισμός, σωματείο, ένωση ή άλλος φορέας, που έχει εξουσιοδοτηθεί ή αναγνωρίζεται να παρέχει σε επωφελουμένους επιμόρφωση, εκπαίδευση, προσαρμοσμένη ανάγνωση και πρόσβαση σε πληροφορίες σε μη κερδοσκοπική βάση. Ως αρμόδιος φορέας θεωρείται και ο δημόσιος ή ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός που παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες σε επωφελουμένους ως μια από τις κύριες δραστηριότητές του, ως θεσμική υποχρέωση ή στο πλαίσιο της δημοσίου συμφέροντος αποστολής του.»

Άρθρο 4

Επιτρεπόμενες χρήσεις

(άρθρο 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Επιτρέπεται χωρίς την άδεια του δημιουργού του έργου και χωρίς αμοιβή να διενεργείται κάθε πράξη που είναι αναγκαία προκειμένου:

α) επωφελούμενος ή πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του να μπορεί να παράγει αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο έργου, στο οποίο ο επωφελούμενος έχει νόμιμη πρόσβαση και το οποίο προορίζεται για την αποκλειστική του χρήση,

β) αρμόδιος φορέας να μπορεί να παράγει αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο έργου, στο οποίο έχει νόμιμη πρόσβαση, ή να παρουσιάζει, να καθιστά διαθέσιμο, να διανέμει ή να δανείζει το εν λόγω αντίγραφο σε μη κερδοσκοπική βάση σε επωφελούμενο ή άλλον αρμόδιο φορέα με σκοπό την αποκλειστική χρήση του από επωφελούμενο.

3. Συμφωνία αντίθετη προς την παράγραφο 2 δεν επιτρέπεται.

4. Κάθε αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο πρέπει να πληροί την προϋπόθεση του σεβασμού της ακεραιότητας του έργου, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των αλλαγών που απαιτούνται, προκειμένου το έργο να καταστεί προσβάσιμο σε εναλλακτικό μορφότυπο.»

Άρθρο 5

Αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο στην εσωτερική αγορά (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Η παράγραφος 5 του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Επιτρέπεται χωρίς την άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή σε αρμόδιο φορέα να εκτελεί τις πράξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 για λογαριασμό επωφελουμένου ή άλλου αρμόδιου φορέα που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος - μέλος της ΕΕ. Επίσης επιτρέπεται σε επωφελούμενο ή σε αρμόδιο φορέα που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα να αποκτά ή να έχει πρόσβαση σε αντίγραφο έργου σε προσβάσιμο μορφότυπο από αρμόδιο φορέα εγκατεστημένο σε κράτος - μέλος της ΕΕ.»

Άρθρο 6

Υποχρεώσεις αρμόδιων φορέων (άρθρο 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Οι παράγραφοι 6, 7 και 8 του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίστανται ως εξής:

«6. Σε περίπτωση που αρμόδιος φορέας που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα εκτελεί τις πράξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 5:

α) θεσπίζει και τηρεί τις δικές του πρακτικές για να εξασφαλίζει ότι:
αα) διανέμει, παρουσιάζει και καθιστά διαθέσιμα αντίγραφα έργων σε προσβάσιμο μορφότυπο μόνο σε επωφελουμένους ή σε άλλους αρμόδιους φορείς,

ββ) λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της μη εξουσιοδοτημένης αναπαραγωγής, διανομής, παρουσίασης ή διάθεσης στο κοινό αντιγράφων έργων σε προσβάσιμο μορφότυπο,
γγ) επιδεικνύει την προσήκουσα επιμέλεια και διατηρεί αρχεία σχετικά με τη διαχείριση έργων και των αντιγράφων τους σε προσβάσιμο μορφότυπο,

δδ) δημοσιεύει και επικαιροποιεί, ενδεχομένως στον ιστότοπό του ή και μέσω άλλων διαδικτυακών ή εξωδιαδικτυακών διαύλων, πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στις περιπτώσεις αα' έως γγ'.

β) Κατόπιν σχετικού αιτήματος παρέχει σε προσβάσιμη μορφή σε επωφελούμενο, άλλον αρμόδιο φορέα ή δικαιούχο:

αα) τον κατάλογο των έργων, των οποίων έχει αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο και τους διαθέσιμους μορφοτύπους,

ββ) την επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμόδιων φορέων με τους οποίους έχει ανταλλάξει αντίγραφα έργων σε προσβάσιμο μορφότυπο σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 5.

7. Οι εκδότες υποχρεούνται να παρέχουν στους αρμόδιους φορείς σε ψηφιακή μορφή τα αρχεία των έργων υπό την προϋπόθεση ότι τα τηρούν σε ψηφιακή μορφή. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την υποχρέωση αυτή, εφαρμογή έχει ιδίως το άρθρο 946 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

8. Στην Εθνική Βιβλιοθήκη τηρείται κατάλογος αντιγράφων έργων σε προσβάσιμο μορφότυπο, με το είδος των μορφοτύπων στους οποίους έχουν αναπαράχθει τα έργα, καθώς και τον αρμόδιο φορέα στον οποίο αυτά τηρούνται. Οι αρμόδιοι φορείς οφείλουν εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την παραγωγή προσβάσιμων

† Τευμαίρεται ότι οι αρμόδιοι φορείς πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις εφόσον τηρούν τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες οδηγίες που συντάσσει η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας κατά την περίπτωση 1α' της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 3149/2003 (Α' 141).

† Οι διαφορές της παρούσας παραγράφου εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων από το τοπικό αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο

μορφοτύπων να ενημερώνουν την Εθνική Βιβλιοθήκη με τα απαραίτητα στοιχεία για την επικαιροποίηση του καταλόγου.»

Άρθρο 7

**Αποζημίωση δικαιούχων, ανταλλαγή πληροφοριών
και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα**
(άρθρα 6 και 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Οι παράγραφοι 9, 10 και 11 του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίστανται ως εξής:

«9. Για την αποζημίωση των δικαιούχων αναφορικά με τις ρυθμιζόμενες από το παρόν χρήσεις εκπαιδευτικών συγγραμμάτων πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ισχύει ό,τι και για τα προοριζόμενα για μη επωφελουμένους.

10. Αρμόδιος φορέας που εκτελεί τις πράξεις που προβλέπονται στην παράγραφο 5, δύναται να κοινοποιεί την επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας του στον Οργανισμό Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ΟΠΙ), ο οποίος διαβιβάζει αυτές τις πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

11. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου υπόκειται στη νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

Άρθρο 8

Κωφοί

(άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Οδηγίας 2001/29, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

Η παράγραφος 12 του άρθρου 28Α του ν. 2121/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Επιτρέπεται χωρίς άδεια του δικαιούχου και χωρίς αμοιβή η αναπαραγωγή, παρουσίαση και διάθεση στο κοινό έργου προς όφελος κωφών, όταν οι χρήσεις αυτές συνδέονται άμεσα με την αναπηρία τους και δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα στον βαθμό που απαιτείται λόγω της συγκεκριμένης αναπηρίας, σύμφωνα με το παρόν άρθρο πλην της παραγράφου 5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Πολιτισμού και Αθλητισμού και Παιδείας και Θρησκευμάτων μπορεί να εξειδικεύονται περαιτέρω οι όροι των χρήσεων αυτών.»

Άρθρο 9

Τροποποίηση των άρθρων 42, 45Α και 71 του ν. 2121/1993
(άρθρο 3 παράγραφος 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1564)

1. Στο άρθρο 42 του ν. 2121/1993 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«Ο περιορισμός που προβλέπεται στο άρθρο 28Α παράγραφοι 1 έως 11 εφαρμόζεται και στα δικαιώματα του δικαιούχου προγράμματος ηλεκτρονικού υπολογιστή.»

2. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 45Α του ν. 2121/1993 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Ο περιορισμός που προβλέπεται στο άρθρο 28Α παράγραφοι 1 έως 11 εφαρμόζεται και στο ειδικής φύσης δικαίωμα του κατασκευαστή βάσης δεδομένων.»

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 71 του ν. 2121/1993 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Τα άρθρα 3 παράγραφος 1, 28Α παράγραφος 12, 28Β και 28Γ, 46 παράγραφος 2, 47 παράγραφοι 1 και 2, 48 παράγραφος 1, 52 στοιχείο δ', 64Α, 66 παράγραφοι 1 και 2, 66Α και 66Β του νόμου αυτού αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2001 για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, όπως η Οδηγία αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017.»

4. Προστίθεται παράγραφος 11 στο άρθρο 71 του ν. 2121/1993 ως εξής:

«11. Το άρθρο 28Α παράγραφοι 1 έως 11, η παράγραφος 6 του άρθρου 42 και το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 45Α του ν. 2121/1993 αποτελούν εφαρμογή της Οδηγίας 2017/1564/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2017.»

Άρθρο 10

Κατάργηση της ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/98546/12.10.2007 απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού

Η ΥΠΠΟ/ΔΙΟΙΚ/98546/12.10.2007 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (Β' 2065) καταργείται.

Άρθρο

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2020

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗΣ ΟΔΗΓΙΑ 2017/1564/ΕΕ

ΠΑΡΩΝ ΝΟΜΟΣ	ΟΔΗΓΙΑ 2017/1564/ΕΕ
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	-
Άρθρο 3	Άρθρο 2
Άρθρο 4	Άρθρο 3
Άρθρο 5	Άρθρο 4
Άρθρο 6	Άρθρο 5
Άρθρο 7	Άρθρα 6 και 7
Άρθρο 8	Άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Οδηγίας 2001/29 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 της Οδηγίας 2017/1564.
Άρθρο 9	Άρθρο 3 παράγραφος 1
Άρθρο 10	-
Άρθρο 11	-

①

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ν. Κεραμέως

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

②

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ι. Βρούτσης

③

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Σ. Μενδώνη